

Stanovisko odboru ochrany ovzduší a odboru legislativního Ministerstva životního prostředí k aplikaci § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., zákona o ochraně ovzduší, ve znění zákona č. 172/2018 Sb.

Podle ustanovení § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší ve znění zákona č. 172/2018 Sb. (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“) je právnická a fyzická osoba povinna, je-li to technicky možné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem. To neplatí, pokud energetický posudek prokáže, že využití tepla ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje energie, který není stacionárním zdrojem, není pro povinnou osobu ekonomicky přijatelné. Tato povinnost se rovněž nevztahuje na rodinné domy a stavby pro rodinnou rekreaci.

Smyslem ustanovení § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší je preference dodávek tepla ze soustav zásobování tepelnou energií a ze zdrojů tepla, které neznečišťují ovzduší v místě dodávky tepla. Zejména spalovací zdroje na tuhá paliva významně přispívají ke znečištění ovzduší v místě provozu, což se negativně projevuje především při zhoršených rozptylových podmínkách.

Podle § 2 písm. e) zákona o ochraně ovzduší se stacionárním zdrojem rozumí ucelená technicky dále nedělitelná stacionární technická jednotka nebo činnost, které znečišťují nebo by mohly znečišťovat, nejde-li o stacionární technickou jednotku používanou pouze k výzkumu, vývoji nebo zkoušení nových výrobků a procesů.

Orgány ochrany ovzduší vydávají u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb pro řízení či jiné postupy podle stavebního zákona týkající se provedení stavby jen akty vymezené v zákoně o ochraně ovzduší v ustanovení § 11 odst. 2 písm. c) a ustanovení § 11 odst. 3 zákona o ochraně ovzduší. Podle § 11 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně ovzduší vydává krajský úřad závazné stanovisko k provedení stavby stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší k řízením podle jiného právního předpisu a podle § 11 odst. 3 zákona o ochraně ovzduší vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností závazné stanovisko k umístění, provedení a užívání stavby stacionárního zdroje neuvedeného v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší.

Podle § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“) může být ze strany odběratele tepelné energie změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění (tj. odpojení od soustavy zásobování tepelnou energií) provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí.

Podle § 2 odst. 2 písm. c) bodu 14 energetického zákona se soustavou zásobování tepelnou energií rozumí soustava tvořená vzájemně propojeným zdrojem nebo zdroji tepelné energie a rozvodným tepelným zařízením sloužícím pro dodávky tepelné energie pro vytápění, chlazení, ohřev teplé vody a technologické procesy, je-li provozována na základě licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie; která je zřizována a provozována ve veřejném zájmu. Licenci pro výrobu tepelné energie a rozvod tepelné energie uděluje Energetický regulační úřad. Licence se nevyžaduje pouze na výrobu tepelné energie určené pro jeden objekt jednoho zákazníka.

Problematika energetických posudků je komplexně upravena v § 9a a násl. zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hospodaření s energií“) a ve vyhlášce č. 480/2012 Sb., o energetickém auditu a energetickém posudku, ve znění pozdějších předpisů.

Podle ustanovení § 9a odst. 1 písm. a) zákona o hospodaření s energií stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastníků budovy nebo energetického hospodářství zajistí vždy energetický posudek pro

posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie při výstavbě nových budov nebo při větší změně dokončené budovy se zdrojem energie s instalovaným tepelným výkonem vyšším než 200 kW, pokud se nejedná o alternativní systém dodávek energie nebo při přechodu z alternativního systému dodávek energie na jiný než alternativní systém dodávek energie.

Podle § 9a odst. 2 zákona o hospodaření s energií stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastník budovy nebo energetického hospodářství může na základě vlastního rozhodnutí zajistit energetický posudek také pro posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie při výstavbě nových budov nebo při větší změně dokončené budovy se zdrojem energie s instalovaným výkonem nižším než 200 kW.

Doložení energetického posudku je jedinou přípustnou možností prokázání ekonomické nepřijatelnosti využití tepla ze soustavy zásobování tepelnou energií, příp. ze zdroje, který není stacionárním zdrojem. V tomto ohledu zákon o hospodaření s energií nebrání vypracování energetického posudku i v případě, že nově instalovaný spalovací zdroj by měl mít tepelný výkon nižší než 200 kW.

V Praze dne 14. 2. 2019

Bc. Kurt Dědič

ředitel odboru ochrany ovzduší
v.r.

JUDr. Libor Dvořák, Ph.D.

ředitel odboru legislativního
v.r.